

8
Фестивал поезије
„СРЕМСКОКАРЛОВАЧКИ
ПЕСНИЧКИ БРОДОВИ“

Сремски Карловци, 2022.

Фестивал поезије
„СРЕМСКОКАРЛОВАЧКИ
ПЕСНИЧКИ БРОДОВИ“

8

Заједничко издање
Издавачи:
ЗД+, Београд
СК–АРТ Сремски Карловци

За издаваче:
Анка Срећковић и Бобан Џевердановић

Главни и одговорни уредник
Бранислав Санчанин

Рецензент:
Живорад Ајдачић

Фотографија насловне стране
Атила Бездан

Припрема за штампу и графички дизајн
ЗД+, Београд

Тираж
200 примерака

Штампа
ЗД+, Београд

Штампање књиге помогла је Општина Сремски Карловци

Фестивал поезије

**СРЕМСКОКАРЛОВАЧКИ
ПЕСНИЧКИ БРОДОВИ**

8

Сремски Карловци, 2022.

СТАЗЕ И ВИНО

НА ТИ - КОГА ВОЛИМ

Са људима сам на – Ти, углавном.
Јер формалности избегавам у ходу,
Не користим фразе, волим језичку слободу,
Спонтана сам где год могу,
Све ограде ме жуљају и боду,
И не пријају мом генетском ходу
И склопу менталном.
И уопште, радим оно што ми прија.
Најчешће.
Све ми то рече, први пут виђени господин,
Речима надамак истине,
Помислих.
Ма, лепота је у једноставности
То знамо,
Ал често се на сцени живота
Изгубимо,
Па не знамо шта је жеља а шта морање
И ко смо прави Ми, између Ти и Ви.
- Иста сам - рекох, Ви говорим онима
Које старински поштујем
Онима које не волим.
А теби, Ти, или кад кажем Ми, свеједно,
Падају све ограде, прави смо Ми,
Измеђи Ти и Ви.

Данијела Божицковић Рагуловић

ЂАЧКИ САСТАНАК

(Gaudeamus igitur...)

Опило нас карловачко вино,
Стражиловац разигр , о у коси,
Пробудио успомене старе,
Што их Дунав у заборав носи.
Хеј, аласи, раширите мреже,
Да се прошлост у њима заплете,
Да још једном пријатеље сретнем,
Да се сетим и да ме се сете.

„...Caros et commilitones,
dissitas in regiones

sparsos, congregavit.“*

Професор к , о некад пита,

Лекција није лака:

Да ли смо добри људи

Постали од добрих ђака?

Ишли смо храбро, никада стали,

Понекад пали, увек устали.

Имали смо снаге и воље

за ново сутра, од јуче боље.

„Gaudeamus igitur, ...“**

Радујмо се , дакле,

Док смо још млади.

И после нас ће неко

---

* „Пријатељи и колеге
у удаљеним областима
разбацани, окупили су се.“

** „Дакле, радујмо се...“

да сања и гради.
Ко ће заслужити ореол свеца?
Рећи ће наша деца!

Петар Јовановић Генерал / ММХVII

УЧИТЕЉИЦА ЖИВОТА

Гнев ми богињо певај!
Говорио је слепи старац,
На врху стене са Олимпа;
Испод њега на пропланку раја
Судареше се војске без почетка и краја.
Рат водише због љубави несретне,
Где двоје срце послушаше док разум урлаше,
Све ово одвија се пред очима младог песника
Који лаганим покретима руке
Окреће историјску снежну куглу;
Док се кугла није окренула скроз,
Прошле су хиљаде година, хиљаде ратника,
Хероја, песника и богова.
Њихова сврха беше,
да макар на трен посведоче животима својим,
да Танатос никад Ероса победити неће,
док год неко тихо детету пред спавање
приповеда како је некада било боље и лепше.
О љубави ми богињо певај,
Срећи, весељу и здрављу,
А ја ћу са високо подигнутом чашом
Дионису наздравити са песмом нашом.

Мирко Димић

У ИМЕ КРАЉА ВИНОГРАДАРА

Чашом црног вина наздрављам ти,
опојена и обојена,
макар за ову ноћ, јер Краљ си ми.
У име здравља, наздрављам теби,
у име части, себи,
у име, ма чега год, наздрављам за нас.
Трифуне, свети! Ули ли ти у ову чашу,
мени у инат,
капљу живота, божанску моћ?
Ули ли, свети, у ову чашу,
опет у инат ми,
мајку свих врлина?

Осећам их и душе своје отисак
у гутљају сваком,
и спас од себе, и врлина стисак.
Пенушава, ко вино ово, Краљу мој,
мирисе зазивам
и осмех ти будим, онај искричав, твој.
И сузе ти будим, знам,
као детету
када дође у нови град.
Отров сам ти, Краљу мој,
и храна и лек,
баш као и вино ово.
Не на исти начин, али исто чинимо.
Успаване и немоћне крећемо.
Побеђујемо лажи, истину зборимо.

А чије то царство сламамо, Краљу мој,
и у чије име?
Зарад ког лажног виноградара?

Мирјана Бркљач Хемун

ПРОЂЕ БРЗО

Нисам заборавила да слутим
сећања знана
и кораке познате,
ни осмех који је за мене чуван.
Очи твоје заборавила нисам.
И ништа наше заборавити не могу.
Говорила бих ти
стихове одабране
да осећања сакријем
и ако све кроз њих се каже.
Волео си слушати мој глас.
Песму моју си волео и очи
када насмејано твоје прате.
Знао си, само ниси умео
себе спознати,
осећања исказати...
Плашио си се понети радост
што се љубављу дарује.
И данас поглед твој
знано милује.
Сећања живе,
све прође тако брзо...

На салашу 22.01.2022.

Мирјана Шуљманац Шећеров

ЗАСАД КРАЈ СТАЗЕ

Садили смо младе бориће
пре тридесет година
далеко од своје куће
залили их црним вином
домаћини нас нудили
и сад се уверавам
да је право било вино
ветрови су дували свуда
све чупали све кидали
мора да су и тамо били
не знам да ли су борићи живи
данас би велики били
нигде никог да би нам
о њима нешто реко

Никица Банић

ГРОЖЋЕН КОЛО

Огроздали плодови јесењи
што у вино из воде се творе.
Моћна помоћ зраци им сунчани
под којима бисер зрна бубре.
И Христос је воду овинио
духом светим када је окади.
Воду живу у лек ваплотио
њим да лечи а и да оследи.
Девојачка стопала су мала
да исцеде виноточни нектар
по зрнима жустро табанала
винског танца доносећи дар.
Коло што је по грожђу играло
беласало ноге над комином.
Бекријама искру је жарило
па их пекло ватрицом Љељовом.
Леп ритуал машина сменила.
Тиме вину отањила душу.
Момачком оку цуре уклонила.
Отежала да их бегенишу.

Милораг Мишо Куљић

У ВИНУ СУНЦЕ СПАВА

На сунчаним обронцима
Фрушке горе крај Дунава,
златно зрно грожђа рађа
које даја вина права.
Кроз векове и године
све до ових наших дана,
ту је лоза у пољима
ту су вина одабрана.
Од римскога цара Проба,
винограда ту је било,
и до овог нашег доба,
ту се добро вино пило.
Прву лозу и виноград,
Проб је овде посадио,
и први је ово вино
из пехара златног пио.
А подруми карловачи
право благо сада крију,
грашевину и траминац
за богове да их пију.
Уметничкој нежној души
надахнуће вино нуди,
у песнику и сликару
стваралачку снагу буди.
У том вину сунце спава,
зато тако тело грије,
од њега је бистра глава
благо оном тко га пије.

Милан Чорак

СРЕМСКОКАРЛОВАЧКЕ СТАЗЕ

... И ходам стазама што кроз историју мога рода воде
а господичић Радичевић ме галантно води под руку.
Стаза је безброј, када се крене теби у походе
и свака води до места које носи важну поуку.

Ој, Карловци, ја, опет млада гимназисткиња, хитам прво
у гимназију,
у чијој је клупи мој несрећни друг по перу седео и писао
поезију
а одмах потом стаза води у прву православну
богословију српску,
која је (о огромног усхићења!) најстарија на свету, уз
кијевску.
У оку се, од среће и поноса, покоја низа суза поткрада.
Потом излазимо на главни градски трг, на фонтану
„Четири лава“,
која жеље испуњава, а вода опија, као вино из оближњих
винограда.
Срећна сам, као што младост уме да буде, о како ведро
је глава,
мада бих волела да сам се и причестила, као насмејано,
невино дете,
у Саборној „Свети Никола“ или у цркви „Увођење у храм
Пресвете“,
а онда пила свету воду са све четири карловачке градске
чесме
и о Стефанеуму, Градској кући и Палати Илион, писала
с Бранком песме.

А затим је на реду Дворска башта. Пешачимо око пола
километра,
Бранко је уморан, стара бољка је ту, дајем му чипкану
мараму,
потече црвена крвца уз кашаљ, а ја бих да љубим та уста
медна,
што небеске стихове пишу, у Башти негде, уз неку бујну
лозицу.
И након што посетисмо Грожђебал, јер био је мој
септембар,
Знам добро да је Бранку на Стражилову вечити ђачки
одмор,
али стаза нас води у правцу Стражилова, кроз бујне
винограде,
а ја га пратим и сузе кријем... Ој Карловци, ој, бајковити
граде...

Жаклина Манчић

НЕКТАР СА ДУНАВА

Обронцима Стражилова, тог Олимпа Фрушке горе,
где винова лоза расте у недоглед као море,
крај Дунава, моћне реке, што са небом разговара
из грожђа се нектар точи још од Проба, римског цара.
Векови су многи прошли, из тврђаве град се диже,
Карловци су попут цвета ил бисера што се ниже,
отворили пут лепоти, духовном и сваком знању;
вино се и даље точи непрестано ноћу, дању.
У Краловце када дођеш пијанство те дупло чека,
од лепоте самог града, многих вина и Бемета.

Божидар Пешев

КРОЗ СРЕМСКЕ КАРЛОВЦЕ ОПИЈЕН ВИНОМ

Пијан тумарам често, мила,
стазама равне Војводине.
Тамо гдје си ти срећна била,
гдје се душа у небо вине.
Сремски Карловци – ту тражим спас
и корачам пијан од вина,
оног што си чувала за нас...
Сад у наручју држиш свог сина.
А ја са Бранком причу плетем,
Душко са Видиковца гледа...
Да се правдам, ниједан не да.
Волио бих да...да те сретнем.
Испред гимназије, крај чесме
и волим кô Филозоф Даницу...
Но ти ми не пишеш ни пјесме.
Нема ми имена на твом лицу.
И Сремски Карловци те памте,
и они ти кораке знају...
И увијек те к себи врате,
а мени? Мени те не дају.
Дунав те чува. Он те брани
и милује кô своје чедо...
И мене ти живог сахрани
када те је другом предô.

Анастiасија Шћеiановић

СТАЗАМА ВИНА УДВОЈЕ

Желим...

Кров (на ком ћеш седети)
прозор (кроз који ћеш гледати)
вино које ћеш пити
наздрављати својим гостима
тањир (који ћеш разбити)
под (на ком ћеш лежати)
траву (коју ћеш неговати)
љубав (коју ћеш пружити)
милост над рубом пламена
палити светиљке успомена,
Стазама великих писаца остати.
Где винова лоза и Сремски Карловци
Носе поруку далеком свету
Кроз зелена поља винограда.
Сликарских берби и нових надања..
Плаветним Дунавом удвоје,
Чокотом из капи тамјанике
У свитање за духовне дане-
И све наше љубави неодсањане.
Карпатском свежином у венцу славе.
Барокном стазом за младе грожђаре.

Срећко Алексић

УСАМЉЕНИ ВИНОГРАД

Изнад Карловаца Сремских
сећањем полеглих чокота
сетно зузука
остарели виноград.
Као човек.
Чворноват и напуштен,
пијући воду и сунце,
он нуди
никоме потребно грозђе.
Гледајући са брда на Дунав,
на стазе уз моћну сребрну реку,
као човек нада се
залуталом пролазнику,
ожеднелом и гладном.
Да га погости зрнима медним
са литургијским ехом
љубављу распеваних берача и
голицавог смеха вина.
Као човек.
Да се подмлади.

Јованка Јелић

У РАЈУ САМ ИВУ СРЕО

После весеља у крчми, заспах крај неког сараја,
заплови душа кроз свемир и прође кроз врата раја.
Андрића сретох под брезом, смеши се књижевник
славни,
кад поче прича о вину, ту Иво постаде главни.

Рече ми смиреним гласом, тајну светова свију:
С човеком пођу у вечност, лепоте што чула скрију.
Моја су понела песме, мирисе вина и жена
на каменом столу оста, тешка чаша, недопијена.

Данас загледан у вино, видим свој лик и део неба
и девојку која пита, да ли ми још нешто треба.
И опасна вина младости, опојних ђачких година,
и сеоска безимена и вина из римских зидина.

У вину сам осетио, вредност, снагу и смисао
и сада у овом трену, блеска ми вино кроз мисао.
Незнам ком да читам хвалу, да ли винару или сунцу,
да л бачви или крчагу, ил оном сласном врхунцу.

Вински путеви су само, линије на старом папиру,
а живот је блесак вина, по души и по свемиру.
И нада што зрачи из вина, у дољи дрхтавог длана,
јер вино спаја рађење и минут судњег дана.

Капљице воде с босиљка, квасе ми хладно чело,
и вино видим крај одра, док монах држи опело.
Чувај ту Божју капљу, ко свету тајну хвали је,
знај да ће вина остати, тек сандук да се залије.

Јован Н. Бундало

СРЕМСКОКАРЛОВАЧКИ ЛАСТАРИ

Извијају се ластари,
пропињу па сурвавају,
маркирају рубинима скривене стазе
додворавајући се љубавницима.
Пенушавом таласу шеретски намигују
па се мешкоље и устрептало
у лавовске чељусти сидро спуштају.
Напајају их снагом земље и сунца,
а онда се сањиви враћају песницима
што између неба и Дунава
Карловце чувају.
И дишу мирисом сувим,
и дишу мирисом росе,
ушушкани под јорганом Фрушке...
Када се септембар разбуди,
заплитаће зрели ластари стопала намерника,
распомамиће тамбурашке жице.
Под велом топле вечери, уморни,
шапнуће чокотима стечену мудрост:
сви чије су их усне призивале
вратиће се кад нектар потече
низ сокаке
као низ жедна грла...

Дина Заварко

ВИНОГРАД ОЦА МОГ

Тамо покрај дивних Карловаца Сремских
мој отац је посадио виноград,
Ту се рујним вином сладио,
кад је био снажан, кад је био млад.
И године сваке о Трифуну дану,
певале се неке винске песме.
Еј, точиле се у очевом винограду,
као вода са артеске чесме.
А када рана зора сване отац лозу реже,
да ојача родне гране и младице вреже.
Развила се лоза винова и олистао виноград,
сваког лета рађа изнова, али отац није више млад.
Лоза плете по шпалиру и сазрело је грожђе бело,
као траг лаписа на пелиру бора урезала старо чело.
И тако, дан за даном... Стазом вина и стазом живота,
нанизала се старом оцу и година стота.
Затворила се књига једна, са мном плаче лоза рана,
нема ко да грожђе бере тамо око Илијиндана.
А отац сада са анђелима оре рајске њиве,
са Бранком и Душком одмара у хладу.
Зрело је грожђе и плаве се шљиве,
у његовом небеском винограду.

Драгица Бека Савић

ОЈ КАРЛОВЦИ

Ој Карловци Фрушке горе благо
Пробус те с калемом венчао,
нектаром те Божјим даровао,
са лозом те заветовао,
да ти бурад никад не пресуше...
Ни за време највеће суше.
Ој Карловци наша горска дико
окруњена престонице винског пута,
кријеш тајну вина и белог бермута.
Сваки подрум винска је дилема,
чим се у њега крочиш ко да шапуће:
Од мог вина нигде бољег нама!
У вину је истина каже изрека стара,
стигла су су вина из Карловаца
на дворове, не до једног цара.
Од давнина па до данашњег дана
гором се веслела песма ори
то Божје пиће само о себи збори.
А кад Сунце у смирај крене
и чаше се претворе у бокале,
десе се неком и велика чуда...
Слика му се вином заманта
па му се причини да Дунав кривуда,
ал узводно преко „магарећег брда.“

Ђурица Еделински

СВАТОВАЦ

Тамо где је по снежној степи тројка јурила
снег се топио од љубави надолазеће.
Под сјајем високих звезда
у топлом загрљају бунде од самуровине
понудио јој је руку и душу
за живот цели.
Љубавни завет вечни
крунисали су рубин прстеном
чији се одсјај губио у чаши сватовца црвеног
који заједно никад испили нису.
Хладна пахуља снежна
на срце му је пала и дах му је одузела.
Сватовцем ружу стаблашицу је залила
и у вечни покој га отправила
у земљу његову сремску
где виногради зру
и млади португизер се точи сваког новембра.

Мирјана Миланков

ПИЋЕ БОГОВА

Са падина Фрушке горе,
река грожђа кад потече,
напитак се рајски цеди,
од ујутру до увече.
Вековима, уз вино се,
испредају дивне приче,
док се људи радо друже,
и весела песма кличе.
Да је вино лековито,
то никоме није спорно,
ништа душу не окрепи,
к`о то пиће чудотворно!
Виногради благородни,
што на поља расту сува,
ал` нам Божји нектар дају,
јер Свети их Трифун чува!

Љубиша Војиновић – Мајсторовски

КАРЛОВАЧКА БЕРБА ГРОЖЉА

Дуж чокота права врева,
Деда седи, вино снева.
Гроздови се просто слажу,
Ти у буре, ти у флашу.
Цео брег се сад шарени,
Благо газди, па и мени.
Дуж стаза влада бука,
Просто траје вредних трка.
Дунав својом стазом плови,
Златне зраке своје броји.
Сунчев зрак ту сјајем клија.
Сви су срећни. Срећан и ја.
Текст песме ми пером клизи,
Нема места некој бризи.
Са цркве се звоно чује.
Вредне пчеле и сад зује.
Пију нектар сада свој,
Зрелих зрна незнан број.
Тамбурица тад засвира,
Ове ноћи нема мира.
Ој, Карловци моји лепо,
Траг оставих да се сети,
Цела ова вредних свита...
Ко је песник, неко пита.

Миладин Мрђеновачки Мрђони

ВОЛЕО БИХ

Волео бих
Када бих могао
Да ти будем она
Она једна реч за плакање.
Реч коју
Најдраже изговараш.
Волео бих
Када бих могао
Да ти будем цвет у коси.
Онај цвет
Случајно узбран
На ливади,
Маслачак кога
Нико не бере и неће.
Да сам ти једна
Трепавица у твојем
Оку, на којој увек
Она кап последња застане
У скитњу кад креће.

Иван Букинац

ЊЕГА ИМАШ НА АЗБУЦИ

Пун сам западњака и њихове музике.
Слушам само србску, руску и понекад бивше Србе.
Кад сам расположен.
Кроасанску музику не волим, а западна ме не занима.
Чак ни рок или поп.
Не бих да излуђујем њом ум или душу.
Радије бих отишао на концерт Бобана Џевердановића.
Сваки је човек онакав како се окружи, од ствари, од
људи.
Соња, Софка, ватрице моја!
Не могу више да живим у гомили слуђених људи
без живота и радости.
У Карловцима сам. Немој да ми шаљеш фотографије
града.
Сад ћу да изведем пса, па идем у кревет...
Ђерки сам купио два домаћа вина и два кила грожђа.
За рођендан. Испекао сам хлеб, Совкице.
Легао у кревет. Слушам интернет.
Љубац теби са великим срцем.
Питаш, да ли хоћу да ми даш једну перјану дуњу,
из родитељске куће заосталу?
Хоћу. Сликај је.
Као што рекох, Немци немају ни стила ни шмека,
папазјанија од музике.
А њега имаш на Андре Рау.
Пише лепо на азбуци.

Љиљана Фијаџи

НА ПУТЕВИМА КАРЛОВАЧКИМ

Волим све те путе, стазе Карловаца,
кад из Дворске Баште Стражилову крену,
па се прате стопе песника и ђака,
па мирише нектар и уранак Бранка.

Волим небо изнад прве гимназије.
Небо изнад цркве карловачке
у октобру, када је ваздух опијен гроздовима
и јесен богата.

Волим све то где Панонско је било море,
и где киша залива плодове обилате.
Волим кад фрушкогорске заруде зоре.
Кад вечери тмасте песмом окрилате.

Уздахе у срцу крај модрог Дунава,
у љубави срећу покрај Четири лава,
помешане слике прошлости и јаве,
загрљене сунцем те чокоте плаве.

Дане смеха, радости Белила...
Препунише срце Карловачког ђака.
Вене вином, соком грожђанијем.
Душа стихом. Песмом да изгара!

Валенти́на Вулић

СМИСАО АНДРИЋЕВИХ ЛЕКСЕМА:

Сремске стазе идилични призор роде;
Топоними завичајни сном походе;
Авлијама суровости стварност воде;
Загонета вијугаве хомонима мимоходе
Андрићевске поетике благородне...
Лексика лица свемиру поје,
Изложи свету шта смисао је
Царства светлости личне боје
Азур смислени-лице-то је...
Искон лепота-лице твоје
Вида вином страдалника Самарићанин;
Испловио Неопланти винопија Римљанин;
Ниже врле кантилене поет-мирјанин;
Са поетског есхатона поје Бачванин;
Култури у мотивима прети живот-тиранин;
И словесно и причесно исихасти неизвесно,
Хеленским је токовима боговима неумесно.
Предео сремски путном сликом
Разведри писца идилицом,
Есхатон мира плови равницом;
Драгуљ мотиве са небом спаја:
Етос човечног духосјаја,
Лети пространством завичаја
Ајнфорт капији винског сјаја.

Рагмила В. Стојановић

САМО ТУ

Била тама или светло јарког сунца,
само под сводовима светог града,
душа спознаје срећу, спокој и мир.
Само ту милине продиру до срца.
Светиње и вода с четири лава,
пркосећи времену неспокој руше.
Само ту са извора вере и културе
чемер неповратно истиче из душе.
Само ту, торњеви Српког Сиона,
равница, Дунав, Фрушка гора,
и величанствена, црна и бела вина,
сведоче о чарима негдашњег мора.
Само ту кроз велелепна виногорја
берба грожђа поставља путоказе,
што сваком намернику показују,
Сремске милине и винске стазе.
Само ту где се грле исток и запад,
Бранко и Душко мирне снове снију.
Само ту радост живота осећа срце
које душом и телом љуби Карловце.

Слободан Цвишковић

ГОРКО ВИНО

Наспите ми више оног горког вина...
које душа иште док је срце тихо!
Наспите ми више од најбољих лоза...
громовито време је истина живота!
Уздигу нас чаше на уснама више...
можда је до нас ово горко вино!
Вино је у нама сад говоре жице...
горко вино дајте као кап прашини!
Наспите нам вина нек говори живот...
гудалом кроз жице за плач виолине!
Сипајте још више сад за моје име...
нек ми срце пени овим горким вином!
Заустите песму као горко вино...
нек суза потече пут најсладје жице!
Као зрно грозда слатак је тај живот...
разбијају речи душу , срце горко вино!

Милош Милојевић

КАРЛОВАЧКОМ БОЕМУ

Од карловачког вина се напили
Код чесме “Четири лава” онако
Пијани Бранку и Душку наздрављали
Ја играла и певала
Већ први петлови закукурикали
Људи пенџере отворили
Да виде старог боема
Лудовање...
Са којом је...
Ти си ме грлио и говорио
Да ме нико неће волети
Као ти, ја лудости твојој се
Смејала...
Сетитћеш се мала
Да сам те пијан волео
Као никог на свету
А ја цу са чашом
Испијати своју сету.
Знам да луташ као
До сад по свету
Тражиш љубав
У твојој лудој глави, неку.
А нећеш признати никад
Да сам ја био онај
Боем прави! За ту твоју
Љубав...неку!

Сад испред цркве стојим
и Св. Николи се молим...
Младост и лудост су прошле
А године позне су дошле.
Питам се још да ли Карловци
Памте...можда последњег
Боема...о да ли још о малој
Снева?

Горгана Оџалић

РАСПУКЛЕ ЗОРЕ

Претачем старо вино
у нове, дубље поре да се не пролије
док врхом прста размазујем снове
да мирис пожуде уздах дозове.

Простирем свилене чаршафе
на старе испуцале боје
да прекријем науљане дрхтаје
покрај пробудјене зоре.

Набубрела поља подно неспокоја
растресита мека, још од памтивека
само да загрне, само да привије
само да проклија и жедна се напије.

У влажне дланове, упијам планове
док ми низ стопала застају чекања
да се не чује, да се не види,
што кроз недра као угарак бриди.

Кашмиром је и кадифом исплетено
у све снове, кад опором вино пијеш
док ми се под кожом кријеш
гвожђе моје саливено, шта ми радиш?

Распукле се зоре као старе боре
кад се роди жеља, помере се горе
па волим ко'бура успавано море
И пробудим немир да успава мир!

Сања Манчић

ПЈЕСНИЧКА ВЕЗА

Довољно је само
У граду на Олимпу у равници
Двије благодети у једном дану
Малом људском бићу да порасте слушајући

Док дјеца пјевају о завичају
Не питајући се
Шта би дао
Да си на мом мјесту
Насмијана главо чекајући Ану
Ходајући чистим зраком
Чувајући везу међу људима

Бродом је пловила Хени
Сасвим плава
Доносећи музику
Оданим пријатељима

Милинко Мишо Пејровић

ОСМЕХ КАО ЛЕК

Карловачко вино моје
што нестане наша срећа
винари ме с' тобом поје
изгореше наша свећа.

Карловачко вино моје
Португизер дане памти
волело се младих двоје
успомене моје врати.

Карловачко грожђе мило
још у бразди њене стопе пратим
да је могло и сад би нас било
често сањам да је кући вратим.

Уз гутљај ружице потеку сузице
самоћа лако пронађе начин
да ме дотуче лако увуче
у подрум стари што додаје зачин.

Донеси вино суво и фино
можда је ноћас нађем у чаши
ако не успем а тешко успем
ти тркни доле ка прашњавој флаши.

и само точи за њене очи
за дане кад смо то грожђе брали
па зови свирце да лупају жице
баш ми недостаје њен образ мали
њен осмех као лек у мени заувек живи.

Стеван Лаловић

„СТАЗА СУЗА И НА ЊОЈ ЛАЂА“

Највећа стаза
кроз нашу земљу
није од камена
ни коцке Римске.
За њу не требају
ципеле неке,
бицикли, патике
ни гуме зимске.

Она нам тече
и ту је пловна,
плава к’о небо
што је над нама,
никада неће
зарасти трњем и
увијек биће
до краја с’ нама.

Тече к’о вино
венама нашим,
све друге стазе
преко ње воде,
путује тихо
ка ушћу своме,
ал’ никада не може
од нас да оде.

Природни дио
наше културе,
светиња права
и дар од Бога.
Та стаза има
и име своје,
она је бисер
народа мога.

Дунав се зове,
мушког је рода,
и проклет био
ко би га прода'.
Ћуприје, мостови
изнад ње стоје,
рушени-дизани,
бомби се не боје.

Многе стазе
ка њој воде,
извор Црноморски
у њу се слива.
Том стазом суза,
душа се враћа,
превозно средство
на њој је лађа.

Она је гробница,
црква и кућа,
вјечити завјет
'ришћанском свијету.
Крвоток Европски,
њена плућа,
и никад' не смије
постати туђа.

Милијана Врџе

ВИНСКОЈ ЧАШИ

О стаклена чашо сјајна
Што магичним сјајем сијаш
Дал' постоји нека тајна
Да нас пићем све опијаш?
Твоје вино које нудиш
Кад попијем не мирује,
Надахнуће силно будиш
Одмах ми се рецитује.
Као капи родне кише
Р'јечи лете ко из чесме,
Сваки пута ја све више
С тобом стварам нове п'јесме.
О стаклена чашо мила
Што магијом чиниш чуда,
К'о да имаш нека крила
Гдје год кренем ти си свуда.
Попут зв'језде са небеса
Која таму ноћну л'јечи
Као да си поетеса
Дариваш ми дивне р'јечи.
Твој садржај ствара риме
Што са уста лако лете,
У то твоје славно име
Пјевају ти и поете.

Момчило Тубић

О ЧЕМУ САЊА ВИНО

У пространом подруму,
уредно поређане у редове
леже дрвене бачве. А у њима,
као у колевкама, дрема вино.
Дрема и снева.
Тихо, тише, овде спава душа винограда,
а Дионис му пева успаванку.
Сања вино сунчано подне и поглед
на благе падине Фрушке горе, таласе Дунава
и на кровове Сремских Карловаца.
Упило је вино златни сјај торњева
Саборне цркве Светог Николе
и достојанственог Патријаршијског двора.
Мрешка се вино у тесној колевци од храстовине
и из дворишта Карловачке гимназије слуша
Бранкове стихове о Девојци на студенцу
и Ђачком растанку.
А кад сазри, одједном лупиће оно ногом
о дрвено дно и у кошуљи извезеној сунчевим зрацима,
спустиће се до Чесме Четири лава.
Лутаће улицама Сремских Карловаца,
тетурајући се од смеха, извивши црну обрву,
осећајући како у њему добује срце
и шуми снажна крв виноградара и винара.
У његовим ватреним очима још увек
сијају стазе између чокота на месечини,
као светлост васкресења.

Оливера Шестиаков

БЕРАЧИЦА ГРОЖЋА

(Стазе и вино)

Зрело октобарско грожђе
Сремскокарловачког виногорја
Боје црвене до загасито љубичасте
Које падином буја као жеља младалачка
У нежним рукама берачице
Са сламеним шеширом боје хлебног жита
Стазе колске у земљу урезане
Точковима паорских запрега
Све до винских сумпорисаних подрума
Комина у зрењу
Вино у врењу
Мирисни нектар живота
Пршти од дражесних винских нота
Одзвања буке берметског драгуља у чаши
У винаријама карловачким
Тишину секу песме пудара и
Берачице грожђа у хаљини мириса тамјана
Жено једина преточи ноћ у вино
Из бурета за Божић остављеног
Вино мужу блаженим капљицама нацури
Напоји га сенкама топлих успомена
Зрело октобарско грожђе
Сремскокарловачког виногорја

Мирјана Штефанички Антонић

ПРИЧАМ О ЊОЈ

Срећне дане тарем о саг,
Тужне очи сакривам под лук.
Тражим те под крошњом недодира.
Сама. Удахнула. Нестала. Остала.
За сва трагања један је кључ.
Пламен у оку, врисак у окну.
Кожа памти, вино пламти.
Увенуле руже. Под тепихом дах.
И ту је она. Што јој причам...
Тајну коју дишем. Слушам и поново мрем,
Сапета чежња безимен плен.
Рупа у оку, невидљивом скоку
Прича је увек само о њој.

Инес Велинов

МОРЕ ЖУЧИ - КАП ВЕСЕЉА

Кад запловим у самоће
кроз олује сна и нада,
лијек ми је рајско воће
мелем - суза винограда.

Све ми туге разобручи
ова капља љековита
и умири мора жучи
што ме носе, плаховита.

Усидри ме за руб чаше
и не да ми у дубине,
па дозове тамбураше,
да ми души бол расчине.

Са мостова на Морачи
поздравно ми пишу словце
у Вишеград, ти свирачи
и у Сомбор и Карловце.

Зауставит Ибар-воду
само они, тад, умију
и у једра моме броду
нову снагу да улију.

Лечам жито жање сеја
од Призрена све до Пеште.
Четир коња пр'о Бегеја
потјерају струне вјеште.

Разиграју кође вране
крај Мораве, до сванућа.
Од јада ме пјесмом бране.
Кафана ми буде кућа.

Миро Ковач

ПРИЧА О ВИНУ

Пијемо га из бокала,
разних чаша из чокања,
пијемо га из фраклића,
чим се нађе сред астала
над њим песма тад одзвања
у част тог божанског пића.
Кад се нови живот ствара,
да нам лепша јутра свићу
наливамо злато течно,
испијањем тог нектара
наздрављамо малом бићу
да поживи дуговечно.
Као преци из давнина,
из пехара, Светог Грала
кад се двоје младих споји,
испијамо чаше вина
које нам је лоза дала
да им живот срећу скроји.
На крају нас вино спаја
на животној овој ниски,
на нас кад се јад обруши
попијемо пар гутљаја,
када оду нама блиски
да им буде покој души.

Ђорђе Секулић

ВИНО И СТАЗЕ

Треба ми
Бесциљно тумарам привида реком,
Плачем И смејем над судбином ,
И за нерођеним сином,
Прогоне ме духови мојих неуспеха И заблуда
Испуњеном маглом песмом,музиком и вином
Милион питања лебди кроз крошње живота ,
Да ли ћу икада бити лишен илузија грозота ,
Које ми ломе И терет праве ,
Које ме муче И газе ,
Које ни не дају на среће стазе ,
Никад не уживах Вавилона врте ,
нити сретох прелепу Неферити ,
Не могу се више иза сласти крити ,
Истина је да тугу само вино лечи,
Ал' желим на другу обалу прећи,
Куда се ходочасници трезни крећу,
Само желим опет свој бити,
Чулима чисто осетити срећу .

Небојша Лукић

СКИЦЕ СА ПУТА

(по Иву Андрићу)

Спокојно, без оптерећења
расту стабла и гране топола украј пута
и виногради непрегледни, на заталасаним падинама
распеваног Фрушкогорја,
као људи који кроз живот
пролазе једноставно и лако
Сваким новим проласком
уочаваш промене
Чисте савести расте биље
Листови оковани сребром,
у новом сусрету
трепере на септембарском сунцу,
а зрелим плодом набрекли виногради ишчекују
бераче, песме, кола вита и...
... и вина, вина племенита

* * *

Јединственост простора и времена
у паралели: мека тканина неба,
треперавост листова, људи у пролазу
И тло, немарно за сва дешавања

Биљана Грошин

**СВЕТ СЕ ДЕЛИ НА
ДВОЈЕ**

ТИ И ЈА

Ја и ти смо посебне целине
некаква множина,
скупина без дома,
свако у свом свету.
Једна стаза, корак.
Затворени за друге
суздржани и тихи.
Ти и ја, можда једном за свагда
ко ће знати, можда пар.
Руке, очи, уста, твоје и моје
уплетени, спојени, могу и
раздвојени, одвојени, празни..
Могло би једно срце,
заједничко, твоје да се радује
моје да плаче, заједно да се смеју.
Распаковано наше Ми, ми, ми
немогуће је склопити.
Пазле, само два слова,
изгубљена у најкраћој
азбуци на свету, траже се.

Илинка Г. Вуковић

•••

Нас двоје, двоје ...
Је ли ово почетак или крај?
Помислила сам те ноћи
- Што ако смо сродне душе, нас двоје?
И хоћу ли пронаћи тебе
у нечијим другим очима?
И откуд то да те баш сретнем,
кад те срести нисам смјела?
И зар је прекасно
ако ти кажем - Остани?!
И зар би остао

због свега што сам с тобом хтјела?
И је ли могуће предвидјети
читав живот у једном разговору?
И утопити се у нечијем погледу,
најњежнијем који сам икад срела?
И хоће ли ти ишта значити,
све што сам ти рекла?
Помислила сам те ноћи
- Што ако смо сродне душе, нас двоје?
Нас двоје, двоје ...
Је ли ово почетак или крај?
Реци ми, молим те!

Слађана Рајчевић

ГУБИЦИ

Када сам потрошио
све руке на свом рамену,
тек тада сам схватио
да је то највећи губитак.
Нека ми опросте губици
који иза тога долазе
јер немам више
чиме да их мерим.

Никица Банић

КАД СЕ ВОЛЕ ДВЕ ЛУДЕ

Љубав је вјечна игра
у сновима и на јави,
срце трепери као чигра
од среће и љубави.
Те твоје очи враголасте
као да ватром горе
а усне топле и румене,
на ухо ми тихо зборе.
И не знам дали су
твоје речи збиља или шала
када ми шапућеш нежно
лудо моја мала.
Ти си моја љубав једина
то је истина а не шала
зато ти тихо одговарам
волим и ја тебе лудо моја мала.
Нашле се две главе луде
и два срца у грудима,
ту онда мора да буде,
права љубав до лудила.

Милан Чорак

ПЕСМА ДУШЕ (Д.Т.)

Био је песник туге,
љубави и тихе сете,
носио у срцу дуге,
волео бити дете.
Из муке наду ткао,
с осмехом жалост крио,
песми је душу дао
и када је сузе лио.
Нежне стихове створи,
с крилима попут птица,
што цвркућу летњој зори,
музиком гласних жица.
Када се Душка сетим
у књиге његове свратим,
још чујем његове речи
да га по песмама памтим.

Божидар Пешев

ПОДЕЛА

Једна душа, два тела
свако има нешто своје.
Једно срце – два бића цела,
свет се дели на двоје.
Очи, иако бисмо хтели -
нису нам исте боје.
Није наше, све се дели
на моје и на твоје.
Свак својим путем ходи
под небом срећу тражи
и душу миром блажи
и све се на то своди.
Идем путем црним, белим
храбро кроз живот ходим
ал' некад пожелим
поново да се родим.

Анастасија Шћепановић

И ДАНАС У ВРТУ

И данас у врту
Божијем
Расту маслине.
Плодови љубави
Узми и подели
Оно што се воли
На рубу пламена.
Постајем сенка нежности
Ништа од других не кријем,
Крилима своје невиности
И пожудом да ти цео припадам.
Само да су ми крила Икарова
И моћ мудрог Аполона,
И радост у оку жутог сунцокрета
Овај свет би био лепши изнова.
Знам да ће да боли душа и нежност,
У свету у коме постојим уклет...
Вреди бити поносан на снове
И веровати у Еросове јарке боје
Што си ми поклонила из љубави.
Сутра када поново падам
Остаће порука за маштање,
Разапет међу висинама -
Овај свет се дели на двоје.

Срећко Алексић

МИ

Кроз тесно грло
пешчаног сата
уздаха наших учворењем
лестве ми протури.
Да се насупрот цурењу песка
успињемо.
Небо и земљу
спајањем рајским увезујући.
На трен вечности
Бога у теби гледајући,
на трен се у теби вечношћу
Божански огледајући.
У вечном троуглу ти, ја и ми
свет предвојен
у трену заувек, сједињујући.

Јованка Јелић

СТРАЖИЛОВО

ДУШЕ СПАЈА

- Душково писмо -

Ово писмо што вам пишем, драги моји Карловчани.
Са вама сам вино пио, с вама текли судњи дани.
Кад сам пошо са Миљацке, постао сам измаглица,
са кофером пуним снова у колони избеглица.

Душа ми се поделила, кад сам стиго у равницу,
док погледом Дунав пратим, очи виде Грбавицу.
Сахранте ме негде овде, да до Бранка могу доћи,
кад му пођем у походице, причаћемо о самоћи.

Сачекаћу да прославим, школску славу, светог Саву,
па ћу попут мојих снова, кренути кроз зору плаву.
Бранко ће ме дозивати, у сред ноћи са висина,
журићу му у загрљај, са бокалом доброг вина.

На стражи је горе Бранко, то ми души даје наду,
он је некад туговао у овоме лепом граду.
Драги моји Карловчани, у сред зимске ноћи дуге,
поћу Бранку кроз флуиде, да здружимо наше туге.

Радује се сличан сличном, у трену се душе здруже.
Стражилово у тишини, по орбити звезде круже.
Сваке ноћи ја и Бранко, док простире месец свилу,
стиховима забављамо, фрушкогорску лепу вилу.

Кроз кашаљ ми Бранко реча: Волео сам једну Мину,
ја помену хвалисаво и Марију и Емину.
Сазнадосмо у тишини, кад се сродне душе споје,
оне могу саставити, што подели свет на двоје.

Јован Н. Бундало

УТРНУЛО НАДАЊЕ

Тек спојени,
оштрицом тежњи шавове сечемо.
Знаш да надвоје располућени
никуда нећемо стићи.
А када нас за гушу страх ухвати,
да ли ћемо распарано моћи закрпити?
Спавај, утрнуло надање,
док нам се разум не покори срцу
и опет те препознам,
и опет ме препознаш.
Спавај
док нас усуд заједнички не подсети
да смо нокат и месо,
да смо откинута крила с леђа грлице
што јецајући сања летење.
Спавај
док не зацелимо
без мерења и условљавања...

Дина Заварко

ОЛУПИНА ОД ЧОВЕКА

Некада је кормило твоје лађе сигурна рука водила,
пловио си мирним морем када ти се љубав догодила.
А сада... Сада кроз густу помрчину своје јаве бауљаш,
као суви лист, сам кроз буре лелујаш.
По цеповима празне душе претураш,
са лицем у наличју, као посрнули пијанац,
кроз слепе улице живота тетураш.
И голотињу душе огрћеш остацима достојанства,
горко ти је трежњење од слатког пијанства.
А за сладак живот високу си цену платио,
своме срцу љубав си ускратио.
Ишчупао си јој корене и покидао вреже,
а неке птице ругалице из луде главе не беже.
Ругају се и кљуцају ти цигерицу црну,
док чемерне сласти у венама ти трну.
Суза покајница гаси гордост што у оку зри
и залива ти на души семе лелека.
Насукала се твог живота лађа,
остала је само олупина од човека.
А свима нама ће једном потоњи дани доћи,
само, неко ће живети, а неко кроз живот проћи.

Драгица Бека Савић

ИМА НЕКА ТАЈНА ВЕЗА

Има нека тајна веза,
за све људе закон крут,
њоме се човек везује,
када изабере неки пут.
Душко Трифуновић
Живот је чудна прича,
роман осеби судбом пише,
срећа ил; туга оштрог реза,
има нека тајна веза.
Сва јутра су богат дар,
срећних птица пој...
Од рођења до смрти тежак пут,
за све људе закон крут.
Љубав је светионик среће,
нашој лађи пут спасења,
душа сродна кад се указује,
њоме се човек везује.
Живот је море жеља,
оштрих хриди изазов,
спас човеку је среће скут,
када изабере прави пут.

Ђурица Еделински

ГОВОР ТИШИНЕ

Гледам ти, очи, лице и тело,
срце би нешто рећи ти хтело,
али, пред тобом, увек заћути,
и сад ћеш, опет, тишину чути.
И сада ево и ове прилике,
језик ми нем је, од твоје слике,
ево ми срце, ко пламен гори,
ал` опет не зна, шта да говори.
А, шта уопште, може и рећи,
чиме ће твоју наклоност стећи,
и које речи, сад ће помоћи,
да будеш моја, од ове ноћи?!
Но, ватра у мом` срцу не лаже,
а поглед мој ти, тишином каже,
и дубок издах из мојих груди,
о дивна жено, љубав ми буди!

Љубиша Војиновић – Мајсторовски

АРИСТОФАН У ХХІ ВЕКУ

Док богови вино пију,
Мисли своје вешто крију.
Комедија тад се ствара.
Аристофан је мудра глава.
Он се крије тад од Зевса,
Аполон се створи сместа.
Мач је љути симбол силе,
Разврати су до тад биле.
Раздвојена су иста бића,
Да настане ова прича,
У облику ове песме,
Шта се сме, а шта не сме.
Тиња борба чудних бића,
Две девојка, два младића,
Измешаше своје гене.
Права љубав пати – вене.
Мит прераста такву шалу,
Зевс заврти себи главу.
Притаји се треће биће,
Близу краја сад су приче...
Од Андрогена то нам оста:
Центар среће пупак поста.
Сродну душу свако тражи
Да досегне грч те дражи.

Миладин Мрђеновачки - Мрђони

НЕКА БУДЕ

Не тугуј замном
Драги оче, ни ви
Мила моја мати
Што изабрах живот
Овај, без дилеме
Да ме прати.
Не нађох право цвеће и
Травке, па да га китим, хтео сам га
И таквог некоме поклонити.
Не тугуј замном драги оче, ни ви
Мила моја мати.
Јер све оно лепо ми
Други неки узеше.
Не идем више том страном
Улице. Просуо сам сву воду
Из бокала, животу у лице.
Заливао сам корове
Заливао сам цвеће
Мени оста ди по која кап.
Седа коса, наочари
Лаган ход
И у руци штап.

Иван Букинац

СВЕТ СЕ ДЕЛИ НА ДВОЈЕ

Грејем руке гурајући их под твоју кошуљу.
Граница светлости спустила се на мене.
Могли бисмо, можда, опет,
стићи до собе и пасти на меку постељу.
Да није опорости, као чесма, разливене,
док додирујем те.
И врхунца планинског студени.
Држимо се у стиску, у чворишту.
Поред две-три фотографије.
Кроз прозор назиру се минђуше од нефрита
и злато на гранама вишње у дворишту.

Свет се дели на двоје.
Пожутели дан на измаку је.

Љиљана Фијаџић

КАО СУНЦЕ, ЉУБАВ

Међу боговима и међу људима,
кријемо у пламеним сепетима да трудбом
у кас се дамо и тек махнемо крилима
кад грленим гласом визијом
запевамо. Међу боговима смо и међу људима,
и за трагом сунчаним и путем за сунцем корачамо.

Руменилом клизну река и са најдубљега дна
љубав у долини мрака силовито процвета.
Прадавним крвавим пиром врхунског бога
распопућени у облицима бејасмо одвајкада,
зато трагове сунца слутити можемо и нити сунца ткамо,
коритима реке црвене снове, и крв, и крик, не дамо.
Преточемо се у песму и други део песме призивамо.

Сунце нас бистри.
Она би да додирне Бога сунца, да љубављу небеса прене.
Он да заврти куглу сунца, да љуби живота вене.

„Свет се дели на двоје“, и онда процвета црвени цвет.
Сунце једно имамо.

Валенти́на Вулић

ФИЛОСОФИЈА ЉУБАВИ ДУШКА ТРИФУНОВИЋА

Спреман беше за велика дела, да је хтела
Ведрије грлити, вину лире да је одолела;
Еј безбрижје, живим своје драме;
Тријумфује делић раја за ме...
Срећа сада уз винске слогане,
Емитује садржаје сјајне...
Да л' се и вама чини да није било боље:
Емоција кад поје збиром моје и твоје?
Лекују речи боље, кад мимоходи боле
И опомене броје умношћу лире твоје.
Наука и достигнућа Карловцима могу ићи
Ако умној поетици заглагољајују точкићи.
Допловиће стиховима карловачким бродовима;
Вековаће Бобановим и Весниним корацама...
Оживеће вољен Душко укњиженим стиховима.
Јединственим Карловцима радост броди,
Епохалним стиховима припев роди.

Рагмила Стојановић

ВЕЛИКИ ПАД

Клизиш ми низ прсте
док грозничаво покушавам
да сачувам осећај
који те је везао за мене.
Ко смо били?
Заборављени путници
на странпутици времена,
који су се усудили
крочити путем вечности,
на трен опет постати једно,
охоли и моћни у својој комплетности,
пркости Великом паду
који се десио много пре нас.
Да ли се и твоја (не)свест пробудила?
Јеси ли пронашао у мени
изгубљени комад себе
заборављен давно некада
у недрима космоса
када су небом владали
андрогени титани?
Ко нас је обесхрабрио, љубави?
Како поново живети
без половине себе
на овој земљи?

Сандра Алек

СУДБИНА

Глоса

Кућа нам је насред друма
што прво сунце са последњим спаја
црна наша срећа златних руку
неимар нам сама била.
Васко Попа – Кућа насред друма

У сновима о свом родном крају
оживе сокак, њива, река, шума,
и судбине што правце одређују.
Кућа нам је насред друма.
Тамо где се радост с' тугом бори,
понос нас из пакла уздиже до раја
прижељкујући да се врати време
што прво сунце са последњим спаја.
Кад се око срца и душе чемер свије
и кад нас авети зла ка понору вуку,
из очаја васкрсава снага ума, и
црна наша срећа златних руку.
Прадедовску кућу насред друма
рушила је многа освајачка сила.
Да је опет саградимо, судбина је
неимар нам сама била

Слободан Цвиџковић

КУПАЛА СЕ ЛЕЛЕ МОМА

Гледао сам је по дану у лепоти слатко чеко...
сву румену , раздрагану где умива своја недра!
Ишао сам својом страном до извора на путељку...
ко вук жедан свеже воде на извору је угледах!
Згодна бедра иста недра , кошуљица пуна цвета ...
чекао сам на послетку где извире слатка река!
Слатко чедо па и једро у горици за водицом...
душа жедна , усне медне , одају нас само птице!
Купала се леле мома а у мени срце живо...
бујна недра прекри вода занемеше очи моје!
Запевала леле мома а у мени срце врије...
вапе уста за извором али души доста није!
Окрену се леле мома а на груди цвет босиља...
прекрила ми поглед она сва ватра у опанцима!
Окупа се леле мома из кошуље силно бије...
кад наточи себи воде жедан придјох да се мијем!

Милош Милојевић

***

(Има нешто у том што ме нећеш)

а, пред јутро са те сањала

***

а, пред јутро сам те сањала,
по неком бескрајном
шетао си се пољу,
кроз прозирну, тек разливену
светлост дању
а високо, изнад
наткрилиле су те дуге, витке гране
неком сребрном срмом проткане,
неко небеско, непостојеће дрвеће
и с разблудним осмехом
брао си цвеће
за њу

Биљана Грошин

БЕСКРАЈНО ЉУБАВНО ПРОСТРАНСТВО

Мили мој, Душко каже да:

„Што год си даље

то је већи простор што припада нама

и свет изгледа питом“

а ти си мртав и цео свет је наш

и васиона притом.

И не знам да ли си у Рају или Паклу

али ти си био црквен човек,

пре ће бити да си у Рају,

а ја не могу да те видим,

није твоје место више на Земљи,

а мени на онај свет још не дају.

Мили, Душко је једноставан, он каже

„Волим те само толико колико могу да те прежалим“

а ја нисам рационална, ја те већ дуго жалим

и плачем за тобом, нарочито кад сам сама у колима,

да не види нико колико сам сломљена.

А како смо немерљиво далеко,

то огромно пространство мора да ипак оправдава

постојање моје душе међу правим Светима.

Само, ми никад нисмо делили свет на моје и твоје.

Зато што смо били једно.

А сада, никад више у овом свету заједно.

Али ти обећавам, моје сузе више неће да те гуше.

Жаклина Манчић

САДРЖАЈ

СТАЗЕ И ВИНО	5
Данијела Божичковић Радуловић НА ТИ - КОГА ВОЛИМ	7
Петар Јовановић Генерал / ММХVII ЂАЧКИ САСТАНАК (Gaudeamus igitur...)	8
Мирко Димић УЧИТЕЉИЦА ЖИВОТА	10
Мирјана Бркљач Хемун У ИМЕ КРАЉА ВИНОГРАДАРА.....	11
Мирјана Шуљманац Шећеров ПРОЂЕ БРЗО	13
Никица Банић ЗАСАД КРАЈ СТАЗЕ.....	14
Милорад Мишо Куљић ГРОЖЂЕН КОЛО	15
Милан Чорак У ВИНУ СУНЦЕ СПАВА.....	16
Жаклина Манчић СРЕМСКОКАРЛОВАЧКЕ СТАЗЕ.....	17
Божидар Пешев НЕКТАР СА ДУНАВА	19
Анастасија Шћепановић КРОЗ СРЕМСКЕ КАРЛОВЦЕ ОПИЈЕН ВИНОМ.....	20
Срећко Алексић СТАЗАМА ВИНА УДВОЈЕ	21
Јованка Јелић УСАМЉЕНИ ВИНОГРАД.....	22

Јованка Јелић У РАЈУ САМ ИВУ СРЕО	23
Дина Заварко СРЕМСКОКАРЛОВАЧКИ ЛАСТАРИ	25
Драгица Бека Савић ВИНОГРАД ОЦА МОГ.....	26
Ђурица Еделински ОЈ КАРЛОВЦИ.....	27
Мирјана Миланков СВАТОВАЦ.....	28
Љубиша Војиновић – Мајсторовски ПИЋЕ БОГОВА.....	29
Миладин Мрђењовачки Мрђењони КАРЛОВАЧКА БЕРБА ГРОЖЂА.....	30
Иван Букинац ВОЛЕО БИХ	31
Љиљана Фијат ЊЕГА ИМАШ НА АЗБУЦИ.....	32
Валентина Вулић НА ПУТЕВИМА КАРЛОВАЧКИМ.....	33
Радмила В. Стојановић СМИСАО АНДРИЋЕВИХ ЛЕКСЕМА:	34
Слободан Цвитковић САМО ТУ	35
Милош Милојевић ГОРКО ВИНО.....	36
КАРЛОВАЧКОМ БОЕМУ	37
Гордана Опалић.....	38
Сања Манчић РАСПУКЛЕ ЗОРЕ	39

Милинко Мишо Петровић ПЈЕСНИЧКА ВЕЗА	40
Стеван Лаловић ОСМЕХ КАО ЛЕК	41
Милијана Врге „СТАЗА СУЗА И НА ЊОЈ ЛАЂА“	43
Момчило Тубић ВИНСКОЈ ЧАШИ.....	46
Оливера Шестаков О ЧЕМУ САЊА ВИНО	47
Мирјана Штефанички Антонић БЕРАЧИЦА ГРОЖЂА (Стазе и вино)	48
Инес Велинов ПРИЧАМ О ЊОЈ	49
Миро Ковач МОРЕ ЖУЧИ - КАП ВЕСЕЉА	50
Ђорђе Секулић ПРИЧА О ВИНУ	52
Небојша Лукић ВИНО И СТАЗЕ	53
Биљана Грошин СКИЦЕ СА ПУТА (по Иву Андрићу)	54
СВЕТ СЕ ДЕЛИ НА ДВОЈЕ	55
Илинка Г. Вуковић ТИ И ЈА.....	57
Слађана Рајчевић •••	58

Никица Банић ГУБИЦИ	59
Милан Чорак КАД СЕ ВОЛЕ ДВЕ ЛУДЕ	60
Божидар Пешев ПЕСМА ДУШЕ (Д.Т.)	61
Анастасија Шћепановић ПОДЕЛА	62
Срећко Алексић И ДАНАС У ВРТУ	63
Јованка Јелић МИ	64
Јован Н. Бундало СТРАЖИЛОВО ДУШЕ СПАЈА - Душково писмо -	65
Дина Заварко УТРНУЛО НАДАЊЕ	67
Драгица Бека Савић ОЛУПИНА ОД ЧОВЕКА	68
Ђурица Еделински ИМА НЕКА ТАЈНА ВЕЗА	69
Љубиша Војиновић – Мајсторовски ГОВОР ТИШИНЕ	70
Миладин Мрђеновачки - Мрђони АРИСТОФАН У XXI ВЕКУ	71
Иван Букинац НЕКА БУДЕ	72
Љиљана Фијат СВЕТ СЕ ДЕЛИ НА ДВОЈЕ	73
Валентина Вулић КАО СУНЦЕ, ЉУБАВ.....	74

Радмила Стојановић	
ФИЛОСОФИЈА ЉУБАВИ ДУШКА ТРИФУНОВИЋА.....	75
Сандра Алек	
ВЕЛИКИ ПАД.....	76
Слободан Цвитковић	
СУДБИНА	77
Милош Милојевић	
КУПАЛА СЕ ЛЕЛЕ МОМА	78
Биљана Грошин	
***	
(Има нешто у том што ме нећеш)	79
Жаклина Манчић	
БЕСКРАЈНО ЉУБАВНО ПРОСТРАНСТВО	80

